

El candidat socialista disputa a Ibarretxe la presidència d'Euskadi el 22 de juny. Ni l'un ni l'altre no tenen els suports suficients per accedir al càrrec, i una situació de bloqueig es pot repetir al Parlament si persisteix l'empat a 33 de setmanes enrere en l'elecció del president de la mesa de la cambra. Ara, però, Ibarretxe està convençut que López té la batalla perduda. De nou, el Partit Comunista de les Terres Basques esdevé l'àrbitre de la partida.

El secretari general dels socialistes bascos es queixa de l'actitud d'Ibarretxe, assegura que es comporta com si el càrrec de lehendakari fos "vitalici" o com si el tingués adjudicat el PNB per "dret diví". A Patxi López, no li agrada que els penibistas continuïn actuant sense fer "la més mínima autocrítica" i que es neguin a introduir rectificacions en el seu discurs, ni tan sols després de les passades eleccions del 17 d'abril, en què la coalició nacionalista va perdre quatre escons. A més, recorda que Ibarretxe encara no ha explicat com pensa superar el tràmit de la investidura sense els vots necessaris.

Però l'argument a l'inrevés també es pot utilitzar. López disposa dels 18 escons del seu grup i dels 15 del PP, en total, 33 escons, que són els mateixos que té al sac Ibarretxe gràcies a la suma del PNB, Eusko Alkartasuna, Ezker Batua i Aralar. El dirigent del PSE rebutja buscar els 9 vots del Partit Comunista de les Terres Basques, ara rebatejat com a grup de l'Esquerra Abertzale. "D'aquesta formació, ens en separa un abisme, no coincidim en cap dels seus plantejaments", va argumentar.

Patxi López no planteja tampoc un assalt a la Lehendakaritza a tomba oberta, no juga al tot o res, més aviat fa la sensació que ho fa resignat i sense gaire convicció, sabent que ha de plantar batalla però sense gaires escarafalls. L'estratègia del PSE, basada durant la campanya electoral en el canvi polític a Euskadi, ha quedat compromesa amb la nova victòria del PNB-EA, tot i el retrocés que ha patit. El poc entusiasme de López, que ni tan sols ha reclamat el suport del PP ni en públic ni en privat, contrasta amb la tranquil·litat d'Ibarretxe, qui en les últimes setmanes s'ha fet fonedís i s'ha deixat veure en comptades oca-

Patxi López, un aspirant a lehendakari sense gaire entusiasme

sions. L'aspirant a la reelecció no considera cap altra possibilitat que no passi per tornar a jurar el càrrec de lehendakari sota l'arbre de Gernika per tercera vegada. La calma d'Ibarretxe i el poc entusiasme de López potser tenen una explicació: podria ser que el PNB ja hagués lligat amb Zapatero la governabilitat a Euskadi no posant obstacles a un tripartit liderat per Juan José Ibarretxe. El Palau de la Moncloa podria haver donat llum verda a aquesta operació amb la vista posada en l'inici d'un eventual procés de pau.

El president espanyol aposta per una mínima estabilitat institucional per no traspalsar en aquests moments les institucions basques. D'altra banda, Zapatero, malgrat els missatges creuats amb l'esquerra abertzale, sap que l'única opció de situar Patxi López al Palau d'Ajuria Enea passaria per una carambola impossible i difícil de justificar: obtenir el suport simultani del PP i del Partit Comunista de les Terres Basques. Per tant, l'opció de Zapatero és deixar fer al PNB, a l'espera de millors temps i de conjuntures polítiques més propícies i, mentrestant, controlar de molt a prop el fràgil tripartit basc, en minoria, donada la correlació de forces a la cambra de Vitòria. Els partits de l'oposició ja s'han encarregat de posar en evidència aquesta debilitat obligant el PNB a retirar el seu candi-

dat, Juan María Atutxa, a presidir la mesa del Parlament i a substituir-lo per Izaskun Bilbao després d'un estira-i-arroña i d'un bloqueig que va durar deu votacions.

A l'esquerra, el socialista Patxi López, un candidat sense gaire convicció. A la dreta, l'actual lehendakari, Juan José Ibarretxe, que encara haurà de manllobrar hàbilment si vol repetir en el càrrec.

Les ferides provocades per aquesta crisi no s'han tancat ni de bon tros i el PNB, com a resposta, va deixar fora de la mesa el grup independentista, tot i ser la quarta força de la cambra. La rèplica la va donar la il·legalitzada Bata-suna, que advertia que Ibarretxe no ha de pensar que té els vots assegurats del Partit Comunista de les Terres Basques en la sessió d'investidura pel sol fet de ser el candidat nacionalista. Hi ha veus a l'esquerra abertzale que comencen a plantejar-se com una opció viable el trànsit del PNB a l'oposició.

En un article publicat al diari *Gara* el passat 17 de maig, amb el significatiu títol de "PNB a l'oposició: hipòtesi de treball, o pot ser més?" l'antic membre de la mesa nacional d'Herri Bata-suna, Joxemari Olarra, es preguntava què seria més positiu per a un procés de pau a Euskadi, "un PNB en l'oposició o un PNB que manté intacta la seva gestió?", i afegia: "Que ningú no confongui el nostre sentit de la responsabilitat amb cap dependència. I això és només una hipòtesi. O no."

Mentrestant, i a l'espera de veure com es resol aquest debat intern, el

El Partit Comunista de les Terres Basques manté la incògnita sobre el sentit del seu vot

Partit Comunista de les Terres Basques no ha mostrat cap preferència a l'hora d'escollir entre els dos candidats a lehendakari. Manté la incògnita sobre el sentit del seu vot. L'únic que ha avançat és que donarà suport a l'aspirant que faci passos concrets a favor de la pau i de l'autodeterminació del poble basc. Ibarretxe només té dos camins per repetir com a lehendakari: per majoria absoluta amb el suport del Partit Comunista de les Terres Basques o bé per majoria simple, si el PSE acaba retirant la candidatura de Patxi López. Euskadi, però, en els últims mesos ens té acostumats a les sorpreses, per tant, com que en política no hi ha res d'impossible, caldrà veure com ha resolt l'esquerra abertzale el seu debat intern, si desallotja o no el PNB del Govern. De totes maneres, l'independentisme basc ja ha trencat aquest tabú, fins ara intocable, i ha assumit que amb un no abertzale, un socialista, per exemple, pot governar el País Basc, no ara però sí en el futur, des del Palau d'Ajuria Enea.

*Daniel Gómez Amat
Bilbao*

La calma d'Ibarretxe i el poc entusiasme de López potser tenen una explicació: potser el PNB ja ha lligat amb Zapatero la governabilitat a Euskadi

